

Krajský úřad Ústeckého kraje

odbor životního prostředí a zemědělství
oddělení životního prostředí

INTERNÍ SDĚLENÍ

Pro: oddělení zemědělství, orgán státní správy lesů

Číslo jednací: KUUK/053898/2021/ZPZ/LP-269
Spisový znak: KUUK/057264/2021
E-mail/linka: pumprova.h@kr-ustecky.cz/124
Datum: 30. 4. 2021

**Závazné stanovisko orgánu ochrany přírody podle § 4 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb.,
o ochraně přírody a krajiny, k LHP pro LHC Litvínov na období 2021 – 2030**

ZÁVAZNÉ STANOVISKO

Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, jako orgán státní správy ochrany přírody a krajiny, příslušný dle ustanovení § 77a odst. 4 písm. a) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“), vydává v souladu s § 4 odst. 3 zákona a při zohlednění § 4 odst. 4 zákona

n e s o u h l a s n é z á v a z n é s t a n o v i s k o

k lesnímu hospodářskému plánu (dále jen LHP) pro lesní hospodářský celek (dále jen LHC) Litvínov, platného na období 2021 – 2030, zpracovaného společností EKOLES-PROJEKT s. r. o. v únoru 2021 pro vlastníka Českou republiku - Lesy České republiky, s. p. se sídlem Přemyslova 1106, 500 08 Hradec Králové, rozkládající se na území ORP Teplice, Litvínov, Chomutov, Most a Bílina o celkové rozloze 16 083,90 ha.

ODŮVODNĚNÍ

Orgán ochrany přírody obdržel interním sdělením ze dne 2. 3. 2021 žádost od státní správy lesů o vydání závazného stanoviska dle § 4 odst. 3 zákona k LHP na LHC Litvínov. Žádost byla doložena zejména hospodářskou knihou, textovou částí LHP a porostní mapou. Na základě žádosti Lesní správy Litvínov byla k podmínkám závazného stanoviska vydána předběžná informace č. j. KUUK/52332/2019/ZPZ ze dne 18. 4. 2019, jakož i další vyjádření k dílčím zpracovaným částem (zejména návrhům hospodaření v maloplošných zvláště chráněných územích či využití geograficky nepůvodních druhů).

V rámci LHP je navrhována maximální výše těžeb 440 000 m³ (z toho mýtní 368 000 m³). Dřevinná skladba je poměrně pestrá, přičemž dominuje smrk 34,5 %, buk 14,8 % a bříza 10,0 %. Celkový podíl jehličnatých dřevin je 51,3 % a listnatých 48,7 %. Předpis zalesnění z nového LHP je na 1 163,00 ha (z těžby 916,97 ha, holiny 239,59 ha, vylepšení 6,44 ha) s druhovým složením DBZ 29,6 %, BK 28,3 % a SM 27 %. Současné plošné zastoupení geograficky nepůvodních dřevin (GND) na LHC je 18,4 % (údaj zahrnuje i LX, tedy nerozlišené listnaté dřeviny ostatní).

LHC je situován převážnou částí v PLO 1 – Krušné hory, v PLO 2 – Podkrušnohorská pánev a okrajově i v PLO 5 - České středohoří. Významný podíl LHC je v 7. lesním vegetačním stupni (39%), dále pak v 6. a 2. LVS (cca po 17%). Oblasti kyselých hornin Krušných hor odpovídá i zastoupení dominantních cílových hospodářských souborů, zejména kyselá stanoviště 73 (28 %), 53 (14 %), 43 (12 %). Věková struktura je nevyrovnaná se silnou dominancí mladších věkových stupňů 1. až 7. věkového stupně (84% LHC). Z pohledu ochrany přírody významné porosty nejstarší 15. – 17. věkového stupně zaujímají plochu 654 ha, tj. 4,4 % LHC (z toho většinu tvoří 17. věkový stupeň - 382 ha).

LHC zahrnuje následující revíry – Český Jiřetín, Klíny, Vřesoviště, Lom, Stropník, Moldava, Bouňák, Košťany, Semeniště, Osek, Zámecké.

K jednotlivým zájmům ochrany přírody na posuzovaném LHC lze uvést následující.

maloplošná zvláště chráněná území (MZCHÚ) - Vymezené porosty LHC Litvínov zasahují na území následujících maloplošných zvláště chráněných území ve správě úřadu, a to Přírodní rezervace Vlčí důl (její součástí se stala přírodní památka Vrása), Přírodní rezervace Černý rybník, Přírodní rezervace Grünwaldské vřesoviště, Přírodní rezervace Rašeliniště U jezera – Cínovecké rašeliniště, Přírodní památka Buky na Bouřňáku (pouze malá část nově navrhovaného rozšiřovaného území kolem železnice), Přírodní památka Červený Hrádek, Přírodní památka Domaslavické údolí, Přírodní památka Drmaly, Přírodní památka Lomské údolí, Přírodní památka Háj u Oseka a Přírodní památka Salesiova výšina.

Pro ochranu těchto území jsou v jejich zřizovacích předpisech stanoveny bližší ochranné podmínky, kdy souhlasné závazné stanovisko k LHP nenahrazuje souhlasy dle bližších ochranných podmínek. Na území přírodních rezervací navíc vyplývá zákaz takového způsobu hospodaření, který by mohl způsobit změny v biologické rozmanitosti, struktuře a funkci ekosystému nebo nevratně poškodit půdní povrch, stejně jako záměrné rozšiřování geograficky nepůvodních druhů, přímo ze zákona.

Hospodaření v lesích principiálně vychází z plánů péče, pro všechna území však nejsou aktuálně schváleny. Dílčí nesoulady byly zjištěny v ojedinělých případech např. umístěním těžby v porostech 151B16 a 151B17/4a v PP Drmaly a v porostech 445E3b a 447E17 v PR Domaslavické údolí, které jsou v plánu péče navrženy k ponechání samovolnému vývoji, rozdílů jsou pak zejména na straně nezahrnutí návrhů z plánů péče často směřovaných na úpravu druhové složení, zejména redukci nevhodných dřevin, ad. Nesouladné jsou i rámcové směrnice hospodaření. Konkrétní hospodářské zásahy navržené a umístěné v MZCHÚ byly předem v detailu konzultovány, přičemž se podařilo odstranit většinu výraznějších nesouladů. V souhrnu tak v LHP navržené hospodářské zásahy nejsou v rozporu se zachováním a neohrožením příznivého stavu předmětů ochrany uvedených ZCHÚ. Nadto, jak je uvedeno výše, většina hospodářských zásahů podléhá samostatnému projednání, při kterých mohou být dořešeny i zbylé dílčí odlišnosti od optimálního stavu z pohledu ochrany přírody.

V prosinci 2017 byl v rámci implementace evropsky významné lokality Východní Krušnohoří zveřejněn návrh na vyhlášení nové přírodní památky Pekelské údolí, který do LHC zasahuje na výměře 251 ha v dílcích 215D, 216A, 227C,D,E, 329C,B,D,E, 330A,C,D, 331A,B,C, 332A,B,C, 333A,B, 361A, 334A,B. Ochranné podmínky připravované přírodní památky by po jejím vyhlášení plánovaném v roce 2022 byly v rozporu s navrhovaným objemem obnovní těžby v porostech 331B17, 330A15, 332A13, 332A14, 330A15 (k tomu viz EVL Východní Krušnohoří). Dále pak jsou na území této památky navrhována v mladších porostech následující opatření - samovolný vývoj v psk 334A6, 334A12/3, 331C6, 330C10, 330C5, snížení zastoupení MD na 5 - 10 % v psk 361A10, 331C7, 330D10, doplnění JD v psk 334A13/4, 333A17, nesnižovat podíl BR v psk 334A6, obecně pak zachování výstavků a dostatečného množství stromů na dožití.

ÚSES - územní systém ekologické stability je závazně vymezen v územně plánovací dokumentaci. Tou jsou jednak Zásady územního rozvoje Ústeckého kraje (ZÚR), pro vymezení koridorů nadregionálních a regionálních biokoridorů a center a zejména pak územní plány jednotlivých obcí, které vymezují místní úroveň a zpřesňují (zmenšují) úroveň vyšší. (Územně plánovací dokumentace se vydává formou opatření obecné povahy, tedy jde o obecně závazný správní akt, který upřesňuje právními předpisy obecně vymezené povinnosti.)

Krajský úřad Ústeckého kraje je pořizovatelem ZÚR, platné znění po vydání 1, 2 a 3 aktualizace (textová část, výkresy) je dále zveřejněno na stránkách úřadu: <https://www.kr-ustecky.cz/uplne-zneni-zur-uk-po-vydani-1-2-a-3-azur-uk/ds-100490/archiv=0&p1=204650>
Pro vždy aktuální platné vymezení regionálních a nadregionálních prvků, a vymezení prvků místních je tedy třeba vycházet primárně z územních plánů jednotlivých obcí.

Základní podmínkou pro hospodaření v lesích v prvcích ÚSES je z pohledu zpracování LHP vyloučení používání nepůvodních dřevin v biocentrech. V prvcích ÚSES dále není vhodné používání intenzivních technologií, jako jsou biocidy, těžká technika pro přípravu – dozery apod. Seznam porostů s prvky ÚSES je v LHP uveden jak v textové části, tak v hospodářské knize. Nevyužívání nepůvodních druhů v prvcích ÚSES je v LHP deklarováno, technologické detaily těžeb není s ohledem na podrobnost LHP možné nyní postihnout. Lze tedy konstatovat, že LHP není v rozporu s ochranou ÚSES.

Geograficky nepůvodní dřeviny (GND) - Využití GND je podrobně stanoveno v kapitole 6.5.6 textové části LHP. Z pohledu ochrany přírody je klíčová deklarace, nevyužívání GND v MZCHÚ, EVL a biocentrech ÚSES. Jejich využití v těchto územích je možné pouze po individuálním projednání dle § 5 odst. 4 zákona. K tomu je nezbytné dále podotknout, že povinnost jejich projednání platí bez ohledu na to, zda jsou v první či opakované výsadbě. Zmínka o první výsadbě by měla být z textu vypuštěna.

Individuální projednání může vyžadovat i využívání GND na lokalitách druhů ohrožených vyhynutím, a to v závislosti na jejich ochranných podmínkách a možném ohrožení výsadbami GND.

Stanovení zastoupení GND v jednotlivých HS v kapitole 6.5.6 textové části LHP vychází ze stanovisek Ministerstva životního prostředí (dle § 23 odst. 1 lesního zákona) k oblastním plánům rozvoje lesa. V tabulce uvedené návrhy odchylek v zastoupení jednotlivých dřevin od těchto stanovisek jsou nevýznamné. Jejich akceptování je možné zejména s ohledem na zastaralost stanovisek. To neplatí pro obecnější princip uvedený ve stanovisku MŽP: „*Podíl geograficky nepůvodních druhů lesních dřevin, spolu s hlavní hospodářskou dřevinou nesmí překročit 70% zastoupení v cílové druhové skladbě.*“, který je třeba dodržet i nadále.

V plochách hospodářského lesa, jehož hlavní funkcí je produkce dřevní hmoty a ekonomický zisk je využívání GND v omezené míře možné. Využití GND by mělo nahrazovat zejména situace, kdy není možné využití domácích hospodářských dřevin či v případě vysoké přidané hodnoty jejich pěstování. GND by neměly být používány jako rovnocenné alternativy k domácím dřevinám. Nezbytné je vyloučení využívání potenciálně rizikových druhů – zejména AK a VJ, či pouze omezené využívání DBC a omezení jednotlivých i celkového rozsahu GND.

K jednotlivým dřevinám byly stanoveny maximální limity, a to následovně:

- DG do 150 ha nových výsadeb na LHC s maximální velikostí skupin 0,25 ha (i zde by však nemělo jít o čisté porosty douglasky, ale vždy s příměsí jiných dřevin);
- MD do 200 ha nových výsadeb na LHC, ve formě příměsí;
- JDO do 15 ha nových výsadeb na LHC ve směsi s jinými dřevinami;
- DBC do 60 ha nových výsadeb, a to pouze na výsypkách (CHS 01, 13, 23, 27) při nemožnosti využití domácích druhů a při zhoršení přirozené obnovy DBC dané nastavením jeho kratšího obmýetí;
- KJ a ORC do 15 ha nových výsadeb na LHC, a to jako příměs jednotlivá či skupinovitá zejména při přeměnách smrkových a borových porostů v nižších polohách.

Jiné než zde vyjmenované druhy GND nemohou být a nebudou využívány (resp. jejich využití podléhá samostatnému projednání dle § 5 odst. 4 zákona). To platí i pro v textové části odkazovanou možnost neomezeného využití BOX, SMX a MDX v souborech 51 - 79 v PLO 1. Jakékoli neurčité a zde deklarované „neomezené“ využití GND je nepřípustné a v principu nemůže být postiženo závazným stanoviskem k LHP.

V souhrnu výše uvedené množství nových výsadeb vybraných dřevin (DG, MD, JDO, DBC, KJ a ORC) představuje maximálně 3 % LHC. To při zohlednění trvajících přeměn PND a s tím spojeném snižování zastoupení PND zajišťuje, že celkový podíl GND na LHC Litvínov bude i nadále klesat a ve výsledku nepřesáhne 20 %.

Využívání GND v hospodářských lesích specifikované v kapitole 6.5.6 textové části LHP, tedy mimo hlavní lokality zájmů ochrany přírody a se zachováním deklarovaných zásad a s výše uvedenými výhradami není v rozporu se zájmy ochrany přírody a další povolení dle § 5 odst. 4 zákona nevyžaduje.

Upozorňujeme však na nepřesnosti a nedostatky v LHP, kdy rámcové směrnice uvedenými podíly GND neodpovídají kapitole 6.5.6 a rámcová směrnice HS 73 pro chráněná území obsahuje např. zalesnění modřínem. To je nezbytné opravit. V rámci LHP je navrhováno konkrétní zalesnění GND z umístění těžby, je však třeba upozornit, že údaje v textové části v přílohových tabulkách neodpovídají údajům v hospodářské knize, nezahrnují všechny návrhy zalesnění GND, opět tyto by měly být dány do souladu.

Natura 2000 – Podstatnou plochu na území LHC (49 %) má ptačí oblast Východní Krušné hory (CZ0421005) vymezená nařízením vlády č. 28/2005 Sb. Předmětem ochrany ptačí oblasti je populace tetřívka obecného (*Tetrao tetrix*) a jeho biotop. Malá část území LHC pak zasahuje na území Ptačí oblasti Novodomské rašeliníště – Kovářská (pod 1 ha).

Z pohledu LHP jsou pro PO klíčové dva dokumenty, a to aktualizovaný Souhrn doporučených opatření pro Ptačí oblast Východní Krušné hory (2017) a z něj vycházející studie Volf O. a kol. (2019): Opatření na podporu populace tetřívka obecného v Krušných horách. Jejich cílem je zejména navržením managementových opatření zvrátit akutní ohrožení populace tetřívka obecného regionálním vyhynutím. Stav tetřívka obecného je dlouhodobě nepříznivý. Zásadní vliv přitom má vývoj lesa v bývalé imisní oblasti, který je objektivně spojen se zužováním životního prostoru tetřívka obecného (vedle dalších vlivů, jako je expanze některých predátorů a černé zvěře, vzestup turistických aktivit nebo výstavba větrných elektráren).

Významným rizikovým faktorem jsou i termíny provádění lesních prací v místech výskytu tetřívka a stavby a technické provedení oplocenek. Přestože LHP není dokumentem natolik podrobným, jde o klíčový koncepční dokument zabývající se lesním hospodařením v ptačí oblasti, které je pro budoucí existenci druhu rozhodující. Zároveň většina oplocenek nesplňuje minimální požadavky na snížení rizika kolizí tetřívka či jiných živočišných druhů a lesní práce jsou i v nejcennějších částech ptačí oblasti často prováděny v nevhodnou dobu. Proto je vhodné i tyto otázky v LHP uvést.

Při hodnocení možného vlivu na ptačí oblast dle § 4 odst. 4 zákona v rámci vydávání závazného stanoviska k LHP bylo jedno z klíčových hledisek zohlednění a zapracování výše uvedených dokumentů v rámci LHP. Podrobné požadavky byly sděleny v předběžné informaci. Lze konstatovat, že tyto nebyly dodrženy. Zejména nebyly zohledněny návrhy otevřených ploch pro tetřívka dle SDO resp. studie Volf a kol. 2019, v několika případech je navržena nevhodná druhová skladba zalesnění (102E7, 106B5/1) a bylo navrženo zalesnění mrazových lokalit na rašelinných a podmáčených půdách, byť často s upozorněním na potřebu souhlasu OOP (130D0m, 204A0m, 204B0m, 204C0m, 204E0m, 205B0m, 205C0m, 205D0m, 205E0m, 206B5/0m, 209A0m, 210E0m, 212C0m, 213C0m, 214A0m, 214B0m, 214D0m, 221B0m, 301B2/0m, 301C0m, 301C0n, 302D0m, 305C0m, 320B0m,...) či jiných rozvolněných ploch (např. 118F4/1, 118F4a/1c/0, 120B4/0), nebo přímo rašelinných oblastí navržených k revitalizacím (220B5, 214B3/1, 217B4), což představuje základní rozpor s SDO.

Dle studie Volf a kol. 2019 (rozpracovávající SDO pro Ptačí oblast Východní Krušné hory) jsou na území LHP umístěna tetřívčí centra Černý rybník – Pestrý - Jelení hlava (v okolí PR

Černý rybník), tetřivčí centrum Bradáčov, tetřivčí centrum Flájská obora, tetřivčí centrum Radní rybníky, tetřivčí centrum Mackovské louky, tetřivčí centrum Grünwaldské vřesoviště, tetřivčí centrum Pramenáč – U jezera.

V LHP navrhované tetřivčí lokality jsou některé v souladu či v překryvu s výše uvedenými (např. v porostech 416D4t, 506B, 509C, 509E, 513A, 520B, 521B), jiné jsou umístěny částečně v náhradních plochách (odd. 130), či dle vlastního návrhu (např. 205C4, 205E5, 214A4, 214B3/1, 214C4/2a, 215A4c, 215D4, 216B4, 226B3a, 226B4a, 226D4a zde ale s protismyslným zalesněním), významná část tetřivčích lokalit studie Volf a kol. 2019 však není v LHP nijak zohledněna (např. 120F, 122A, 123C, 124A, D, 125B, 127D, E, 129C, D, 220E3, 412C, 414A, 415A, 423B, 426A, C ad.). Úřad zde přitom požadoval buď návrh realizace v podobě těžeb, nebo jejich identifikaci s uvedením poznámky v hospodářské knize.

Jedním ze základních naléhavých cílů ochrany je zachovat dostatečný rozsah stávajících a vytvoření nových otevřených ploch. Proto bylo jedním z klíčových požadavků vyloučení zalesnění stávajících bezlesí či ploch, u kterých se navrhuje jejich úprava na tokaniště. V rozporu s tím je navrženo zalesnění např. v psk 124A4/1, 125B4a/1a, 125B4b/1b, 127B4b/2b/1b a 129C4.

Výše uvedené nepředstavuje kompletní výčet nesouladů s požadavky OOP.

Lze shrnout, že ačkoli LHP sám navrhuje řadu pozitivních opatření pro tetřivka obecného, řadu jiných ignoruje a u části z nich jde i proti nim. Není tak možné vyloučit možný významně negativní vliv koncepce na ptáčí oblast.

Dalšími lokalitami soustavy NATURA 2000 na území LHC jsou evropsky významné lokality vymezené nařízením vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit, v platném znění:

- Východní Krušnohoří (CZ0424127) předmětem ochrany jsou druhy: kovařík fialový (*Limoniscus violaceus*), modrásek bahenní (*Maculinea nausithous*) a modrásek očkovaný (*Maculinea teleius*) a stanoviště: 4030 - Evropská suchá vřesoviště, 6230* - Druhově bohaté smilkové louky na silikátových podložích v horských oblastech (a v kontinentální Evropě v podhorských oblastech), 6430 - Vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpského stupně, 6520 - Horské sečené louky, 8220 - Chasmo-fytická vegetace silikátových skalnatých svahů, 9110 - Bučiny asociace *Luzulo-Fagetum*, 9130 - Bučiny asociace *Asperulo-Fagetum*, 9180* - Lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklicích, 91D0* - Rašelinný les, 91E0* - Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) a 9410 - Acidofilní smrčiny (*Vaccinio-Piceetea*);
- Grünwaldské vřesoviště (CZ0420074) předmětem ochrany jsou stanoviště: 7110* - Aktivní vrchoviště, 7140 - Přejížděvací rašeliniště a třasoviště, 91D0* - Rašelinný les;
- Háj u Oseka (CZ 0423211) předmětem ochrany je druh kuřka ohnivá (*Bombina bombina*);
- Rašeliniště U jezera - Cínovecké rašeliniště (CZ0420053), předmětem ochrany jsou stanoviště: 7110* - Aktivní vrchoviště, 91D0* - Rašelinný les, 9410 - Acidofilní smrčiny (*Vaccinio-Piceetea*).

Pro ochranu těchto EVL byla vyhlášena ZCHÚ, která jsou uvedena výše. Na území ZCHÚ platí podmínky pro ZCHÚ, pro plochy mimo ZCHÚ platí základní ochrana EVL daná ustanovením § 45c odst. 2 zákona. Pro LHP to představuje respektování pro všechny lokality zpracovaných souhrnů doporučených opatření. Výčet porostů zasahujících na území uvedených EVL je uveden v textové části LHP a HK u jednotlivých porostů.

V případě posledních tří jmenovaných evropsky významných lokalit tj. Grünwaldské vřesoviště, Háj u Oseka a Rašeliniště U jezera - Cínovecké rašeliniště, nejsou navrženy lesnické zásahy v LHP v rozporu s předměty ochrany.

U EVL Východní Krušnohoří, která zaujímá velkou část plochy LHP (4 254 ha), platí obecné pravidlo, že činností nesmí dojít ke zhoršení stavu předmětu ochrany EVL. Cílem ochrany je zachování rozlohy stanovišť, zachování podílu reprezentativních fází vývoje lesa, zlepšení druhové skladby oproti stavu při vyhlášení EVL a s tím související zachování a zlepšení podmínek pro výskyt typických druhů daných stanovišť. Obecné zásady, které byly a jsou uplatňovány, uvedl úřad v předběžné informaci a jsou jimi ve stručnosti: preference přirozeného zmlazení, dosadby prováděné vhodnými dřevinami, a to dle příslušných souborů lesních typů dle přirozené druhové skladby, těžby výchovně primárně umisťovat v nepůvodních (či dokonce invazních) a stanovištně nevhodných druzích, podpora vtroušených či v nízkých jednotkách procent přítomných dřevin původní přirozené skladby (habr, javory, lípy, jilmy), výběr jedinců k těžbě podporující zachování tloušťkové diferenciace v porostu a zachování prostorové struktury porostu a dlouhodobé zachování kontinuity starých porostů v přiměřené rozloze v rámci LHC, a to se všemi atributy, které ke starým porostům patří, tedy včetně zvýšené nabídky mrtvého dřeva a šetření doupných stromů. Samozřejmě by měla být podpora maloplošných obnovních prvků při podrobném či výběrném hospodářském způsobu.

Dle údaje v textové části LHP jsou těžby v EVL „umístěny“. Z toho plyne možnost lepšího posouzení rozsahu a možného vlivu těžebních zásahů včetně následných návrhů zalesnění na EVL.

Těžbami a následným zalesněním plánovaným v LHP obecně není snižován podíl druhů přirozené druhové skladby, bukové a dubové porosty jsou přeměňovány na stejné typy a při zalesnění zpravidla nejsou plánovány nepůvodní dřeviny. Pokud dochází k nahrazení listnatých dřevin, je to zpravidla na úkor březových porostů. Při obnově není snižován podíl druhů přirozené druhové skladby lesa ve prospěch stanovištně nepůvodních druhů hospodářských dřevin.

Mezi lesy s nejvyšší hodnotou patří lesy nejstarších věkových kategorií, což platí i pro EVL. Na tyto porosty je vázána nejvyšší diverzita druhů i procesů. Jelikož lesní hospodářský plán nemůže postihnout všechny aspekty spojené s hospodařením v nejcennějších porostech, navrhoval úřad zachování dosavadní praxe, tedy individuální projednání před samotným provedením zásahu u nejcennějších porostů, za ně lze považovat porosty 13 - 17 věkového stupně. Tato informace měla být obsažena v LHP, ideálně v poznámce v HK či na jiném vhodném místě. K tomu nedošlo. Cílem tohoto projednání má být zejména stanovení intenzity těžebního zásahu, jeho umístění, výběr stromů ponechaných do rozpadu spolu se zhodnocením přítomnosti mrtvého dřeva, stanovení možností zalesnění a případně i vyhodnocení rizik pro vzácné druhy, a to zejména ve vztahu k ustanovení § 45c odst. 2 zákona.

Úřad v předběžné informaci deklaroval, že bude při schvalování LHP sledovat, zda není navrhováno kompletní domýcení nejstarších porostů, které je z pohledu dlouhodobého udržení kontinuity předmětu ochrany rizikové, protože citelně snižuje reprezentativnost daného biotopu. Právě nejstarší porosty jsou hlavními nositeli předmětu ochrany EVL. V LHP je přitom u nejstarších lesních porostů plánováno domýcení v řadě porostů, v 17. věkovém stupni jde o: 138C17 (165 let), 139B17 (229 let), 140D17a (230 let), 140E17 (168 let), 151B17 (199 let), 157A17a (179 let), 157C17 (176 let), 162C17 (176 let), 163C17 (184 let), 163D17 (185 let), 163D17a (185 let), 327C17 (221let), 331B17 (240 let), 337D17 (240 let), 339A17 (201 let), 347A17 (165 let), 351D17 (165 let), 352A17 (173 let), 353B17 (220 let), 353C17 (220 let), 355C17 (200 let), 356A17a (221 let), 358A17 (240 let), 359A17 (161 let), 363B17 (222 let), 363C17 (222 let), 440A17a (177 let) a 541F17a (175 let). V souhrnu jde o těžbu více než 6000 m³.

V širší kategorii porostů starších 120 let je v EVL plánovaná souhrnná těžba listnatých dřevin charakteru domýtné těžby, tedy s nutností následného zalesnění (nejsou zahrnuty podrobné zásahy charakteru prosvětlení porostů) v rozsahu cca 50 tis. m³, což je přibližně polovina zásoby takto těžebních porostů (resp. LD v etážích daných porostních skupin). Tato těžba

svým charakterem domýcení představuje zmenšení plochy nejstarších porostů o 170 ha. Největší úbytek je plánován u 17. věkového stupně v rozsahu cca 100 ha. Přitom i při zohlednění možného doplnění z nižších věkových stupňů (cca 110 ha 12. vs.), nebude celkový úbytek početně dorovnán. Je přitom zřejmé, že ekologicky nelze porosty 12. a 17. věkového stupně považovat za rovnocenné.

Pro zachování integrity evropsky významné lokality a udržení či dosažení dobrého stavu jejích předmětů ochrany (v daném případě zejména uvedených typů evropských přírodních stanovišť) je nutné zachovat v LHC trvale porosty nejstarších věkových tříd přírodní druhové skladby, včetně dostatečné zásoby mrtvého dřeva a přirozeného zastoupení stromů největších dimenzí přecházejících do stadia rozpadu, aby byly vytvořeny podmínky pro trvalou spontánní reprodukci přírodních lesních stanovišť a trvalou existenci vzácných druhů na ekosystém vázaných. Po posouzení v LHP navržených a výše nastíněných činností v EVL Východní Krušnohoří dospěl úřad k závěru, že není možné vyloučit možný významně negativní vliv navržených zásahů na EVL.

Zvláště chráněné druhy (ZCHD) - V rámci LHC se vyskytují lokality s výskytem zvláště chráněných druhů, jejichž seznam je součástí textové části LHP. U jednotlivých porostů je pak uvedena poznámka o možném výskytu v HK u daného dílce. Ta informuje daného hospodáře na možná rizika a doporučuje předchozí projednání lesnických zásahů s OOP. (V hospodářské knize jsou poznámky uvedeny i u porostů, u nichž úřad informace o výskytu ZCHD aktuálně nemá.) Pokud nedojde při tomto projednání k odstranění případných negativních vlivů a bude hrozit porušení zákonné ochrany druhů, může být u některých druhů nezbytné předchozí samostatné projednání výjimek dle § 56 zákona. (To však očekáváme pouze u výjimečných případů.)

Obecně chráněné druhy ohrožené vyhynutím dle aktuálních červených seznamů – Obdobně zvláště chráněným druhům předal OOP i data o výskytu vzácných druhů, které jsou regionálně či celostátně ohroženy vyhynutím, ačkoli nemusí být zároveň druhy zvláště chráněnými. I u nich požadoval obdobný režim.

Při dodržení podmínky projednání a obecných zásad lze z hlediska obecné i zvláštní druhové ochrany předpokládat soulad v budoucnu realizovaných pěstebních a těžebních zásahů provedených na základě LHP se zákonnou ochranou druhů.

Upozorňujeme, že u revíru Zámecké nebyly úřadem poskytnuté informace o výskytu druhů do textové části uvedeny, seznam druhů zde doporučujeme doplnit.

Les jako významný krajinný prvek – Jak již bylo uvedeno u evropsky významných lokalit, patří obecně mezi lesy s nejvyšší hodnotou lesy nejstarších věkových kategorií, což platí i pro lesy mimo územní ochranu. Proto i u nich požadoval OOP předchozí projednání klíčových zásahů, tedy zejména obnovní těžby. Nejstarší lesy jsou zpravidla překryty ochranou EVL a zpravidla v nich jsou známy výskyty zvláště chráněných či dle červených seznamů ohrožených druhů, pokud ne, je zde předpoklad spíše chybějících dat, než skutečná absence vzácných druhů. Proto i u nich by měly být klíčové zásahy, tedy zejména obnovní těžby, individuálně projednány s OOP. Zejména intenzivní těžební zásahy u starých porostů by mohly vést k situacím předjímaným v ustanovení § 4 odst. 2 zákona, tedy k porušení zde definované ochrany významného krajinného prvku les.

Závěr - Po posouzení žádosti a podkladů – textové a mapové části LHP a hospodářské knihy, z výše uvedených důvodů dospěl úřad k závěru, že LHP je v rozporu se zájmy ochrany přírody a krajiny chráněnými zákonem, a proto vyslovil s předloženým LHP nesouhlas. Rozhodující pro tento závěr byla zejména nemožnost vyloučení možného

významně negativního vlivu **na příznivý stav** předmětu ochrany Ptačí oblasti Východní Krušné hory a **Evropsky významné lokality Východní Krušnohoří**, a to z pohledu intenzity navržených zásahů, jejich umístění i možných důsledků na změnu druhového složení chráněných biotopů.

V případě úpravy a doplnění ve stanovisku uvedených požadavků, je možné opětovně vyhodnotit soulad a vydat nové závazné stanovisko.

Pro jeho možné vydání požadujeme upravení textu u nepůvodních druhů tak, aby bylo zřejmé, že pravidla pro využívání GND se vztahují na všechny případy, nejen na první výsadby a vypuštění zmínky o možnosti neomezeného využití BOX, SMX a MDX.

Z pohledu ochrany lokalit soustavy NATURA 2000 dále požadujeme zohlednit studii Volf a kol. 2019 a její návrhy na podporu tetřívka obecného, zejména u „tetřívčích center“ návrhem realizace v podobě těžeb a úprav druhového složení, nebo alespoň jejich identifikaci s uvedením vhodného popisu v poznámce v hospodářské knize; vyloučit zalesnění stávajících bezlesí, mrazových lokalit, samovolně rozvolněných podmáčených a rašelinných biotopů na příslušných souborech lesních typů a u ploch, u kterých se navrhuje jejich přestavba na tokaniště a revitalizace. Požadujeme dodržet doporučené minimální podíly vhodných druhů při zalesnění na podmáčených a rašelinných stanovištích a v okolí tetřívčích center.

Požadujeme snížit intenzitu obnovy u nejstarších porostů v EVL Východní Krušnohoří tak, aby nebylo ohroženo dochované zastoupení listnatých porostů nejvyšších věkových tříd a naopak bylo umožněno jeho budoucí zvyšování.

Dále doporučujeme opravit nesoulady uvnitř textové části, jakož i mezi textovou částí LHP a hospodářskou knihou, a to u GND a rámcových směrnic, kdy rámcové směrnice uvedenými podíly GND neodpovídají kapitole 6.5.6. a výčty výsadeb GND v tabulkových přílohách neodpovídají hospodářské knize.

Doporučujeme doplnění vhodného popisu technického provedení oplocenek tak, aby tyto byly v souladu s ochranou tetřívka obecného i dalších volně žijících druhů.

Doporučujeme uvedení poznámky v HK či souhrnně na jiném místě s požadavkem na individuální projednání těžebních zásahů včetně umělého zalesnění u nejcennějších porostů (13. – 17. věkového stupně).

Upozorňujeme, že u revíru Zámecké nebyly úřadem poskytnuté informace o výskytu druhů uvedeny do textové části, seznam druhů zde doporučujeme doplnit.

POUČENÍ

Tento nesouhlas je *závazným stanoviskem* dle §149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů a jako takový není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a tudíž nezakládá žádná práva či povinnosti. Jeho obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu, v tomto případě státní správy lesa. V souladu s tím se nelze proti němu odvolat. Obsah závazného stanoviska lze napadnout podáním námitek proti neschválení LHP příslušným orgánem státní správy lesa.

RNDr. Tomáš Burian
vedoucí oddělení životního prostředí